

ประกาศกรมประมง

เรื่อง กำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำจืดมีไข่ หรือวางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน
และกำหนดเครื่องมือ วิธีการทำการประมง และเงื่อนไขในการทำการประมง
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๐ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อธิบดีกรมประมงเห็นสมควรกำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำจืดมีไข่ หรือวางไข่ เลี้ยงตัวอ่อน และกำหนดเครื่องมือ วิธีการทำการประมง และเงื่อนไขในการทำการประมง ให้สอดคล้องกับข้อมูลชีววิทยาของสัตว์น้ำจืด ข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปริมาณน้ำท่า และข้อมูลด้านการประมงที่เป็นปัจจุบัน เพื่อบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติ รักษาทรัพยากรสัตว์น้ำ และระบบนิเวศไว้อย่างยั่งยืนตามหลักการป้องกันล่วงหน้า จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ภายในระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ และตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมง ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ ตาก กำแพงเพชร พิษณุโลก สุโขทัย พิจิตร เลย อุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ นครพนม สกลนคร กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล

ข้อ ๒ ภายในระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ และตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมง ในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ ชัยนาท อุทัยธานี สิงห์บุรี ลพบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สุพรรณบุรี สระบุรี นครปฐม นนทบุรี กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

ข้อ ๓ ภายในระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมง ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และยะลา

ข้อ ๔ ความในข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ มิให้ใช้บังคับกับกรณีทำการประมง โดยใช้เครื่องมือ วิธีการทำการประมง และเงื่อนไขในการทำการประมง ดังต่อไปนี้

(๑) การทำการประมงโดยใช้เบ็ดทุกชนิด ยกเว้น เบ็ดราว เบ็ดพวงที่ทำการประมงโดยวิธีการกระชาก หรือการใช้เครื่องมืออื่นใดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

(๒) การทำการประมงโดยใช้ตะแกรง สวิง ซ้อน ยอ หรือขนาง ซึ่งมีขนาดปากกว้างไม่เกิน ๒ เมตร และไม่ทำการประมงด้วยวิธีประตาดั้งแต่สามเครื่องมือขึ้นไป

(๓) การทำการประมงโดยใช้สุ่ม ฉมวก ส้อม

(๔) การทำการประมงโดยใช้ไซ ต้ม อีจู้ ลัน

(๕) การทำการประมงโดยใช้แหที่มีความลึกไม่เกิน ๖ ศอก (๓ เมตร)

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้มิให้ใช้บังคับแก่การทำการประมงเพื่อการศึกษา วิจัย ทดลองทางวิชาการ หรือในพื้นที่โครงการที่ดำเนินการโดยทางราชการ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมง

ข้อ ๖ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

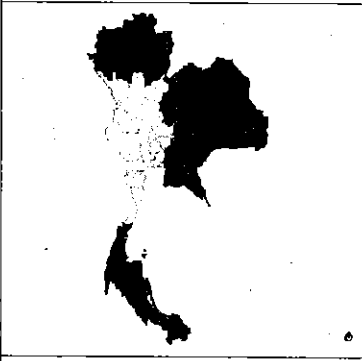
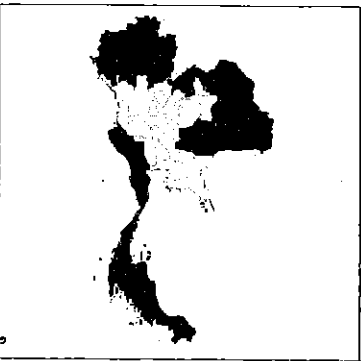
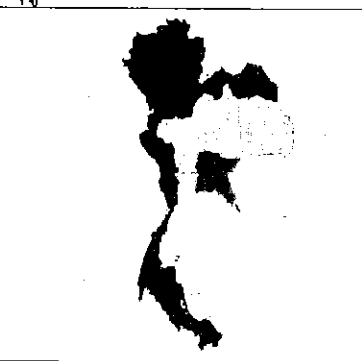
ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔

มีศักดิ์ ภัคดีคง

อธิบดีกรมประมง

สรุปผลการศึกษาทางด้านวิชาการของมาตรการคุ้มครองสัตว์น้ำจืดมีไข่ วางไข่ และเลี้ยงตัวอ่อน

ตามที่ได้มีการประกาศใช้บังคับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ วัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและจัดการทำการประมงที่เกินศักยภาพการผลิตและขีดความสามารถในการทำการประมงส่วนเกินตลอดจนควบคุมมิให้ทำการประมงมีผลบั่นทอนความยั่งยืนของทรัพยากรสัตว์น้ำ และในการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของประเทศไทยได้นำหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ดีที่สุด คำนึงถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวทางการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และหลักการป้องกันล่วงหน้า มาใช้ในการกำหนดมาตรการฤดูสัตว์น้ำจืดมีไข่ของประเทศไทยนั้น กรมประมงได้ประสบความสำเร็จในการปรับปรุงประกาศกรมประมงเรื่องกำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำจืดมีไข่ฯ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมา โดยลดระยะเวลาฤดูปลาน้ำจืดมีไข่จาก ๔ เดือนเหลือ ๓ เดือน แบ่งเป็นกลุ่มพื้นที่จังหวัดตามช่วงเวลาที่แตกต่างกัน และเพิ่มชนิดเครื่องมือประมงขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพทำให้ชาวประมงสามารถทำการประมงเพื่อยังชีพได้ในช่วงเวลาดังกล่าว และภายหลังทำการติดตามประเมินผลและประสิทธิภาพของมาตรการสืบเนื่องจากการออกประกาศกรมประมงฯ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ โดยการสุ่มเก็บตัวอย่างปลาในพื้นที่ ๑๙ กลุ่มน้ำ แม่น้ำ ๒๕ สาย อ่างเก็บน้ำ ๒๖ แห่ง พรุ ๑ แห่ง และแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ๕ แห่ง จำนวน ๑๕๔ จุดเก็บตัวอย่าง ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการ ๕๘ จังหวัด จำนวนปลาที่เก็บตัวอย่างทั้งหมด ๑๕๐ ชนิด จำแนกชนิดปลาเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มปลาตะเพียน ปลาสร้อย และปลาซิว (Cyprinids) กลุ่มปลาหนัง (Catfishes) และกลุ่มปลาเบญจพรรณ (Miscellaneous)

ประกาศกรมประมงเรื่องกำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำจืดมีไข่ฯ		
		
๑) ๑๖ พ.ค. ถึง ๑๕ ส.ค. ๖๑ ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ตอนบน ๒) ๑๖ มิ.ย. ถึง ๑๕ ก.ย. ๖๑ ภาคเหนือตอนล่าง, ภาคกลาง และภาคตะวันตก ๓) ๑๖ ก.ย. ถึง ๑๕ ธ.ค. ๖๑ ภาคใต้ตอนล่าง	๑) ๑ มิ.ย. ถึง ๓๑ ส.ค. ๖๒ ภาคเหนือ, ภาคตะวันตก, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ๒) ๑ ก.ค. ถึง ๓๐ ก.ย. ๖๒ ภาคเหนือตอนล่าง, ภาคกลาง, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ๓) ๑ ต.ค. ถึง ๓๑ ธ.ค. ๖๒ ภาคใต้ตอนล่าง	๑) ๑ มิถุนายน ถึง ๓๑ สิงหาคม ๖๓ ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน, ภาคตะวันตก และภาคใต้ ๒) ๑๖ มิถุนายน ถึง ๑๕ กันยายน ๖๓ ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓) ๑ กรกฎาคม ถึง ๓๐ กันยายน ๖๓ ภาคตะวันออก ๔) ๑๖ กันยายน ถึง ๑๕ ธันวาคม ๖๓ ภาคใต้ตอนล่าง

การดำเนิน...

การดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูลตัวอย่างปลาเพศเมียจากแหล่งน้ำต่างๆ ทั่วประเทศ โดยทำการสุ่มตัวอย่างทุกเดือนๆ ละ ๑-๒ ครั้ง ตัวอย่างปลาที่รวบรวมนำมาศึกษาพัฒนาการของระบบสืบพันธุ์ และดัชนีความสมบูรณ์เพศ ได้ข้อมูลช่วงเวลาหลักที่ปลาวางไข่ในแต่ละแหล่งน้ำ ร่วมกับข้อมูลทางอุทกวิทยา และข้อมูลการสำรวจความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนทั่วไปที่มีต่อการออกประกาศดังกล่าว โดยดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านแบบสัมภาษณ์และผ่านทางหน้าเว็บไซต์กรมประมง ข้อมูลที่ได้ นำไปวิเคราะห์เพื่อทราบช่วงเวลาปลาวางไข่ในภาพรวมของแต่ละแหล่งน้ำในแต่ละจังหวัด ภาพรวมของจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภาค และประเทศไทย ตามลำดับ โดยจัดเป็นกลุ่มพื้นที่ที่มีช่วงเวลาเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน พบว่า ปลาสวนใหญ่วางไข่เกือบทั้งปี โดยกลุ่มปลาหนึ่งจะเริ่มวางไข่ก่อนมีช่วงฤดูวางไข่หลัก ซึ่งเริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม ในขณะที่กลุ่มปลาตะเพียน ปลาสร้อย และปลาชิว จะมีช่วงฤดูวางไข่หลัก โดยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน

สำหรับประสิทธิภาพของมาตรการที่บังคับใช้ตามประกาศกรมประมงฯ เปรียบเทียบ ประกาศกรมประมงฯ ในช่วงระยะเวลาปิด ๓ เดือนตามประกาศปี พ.ศ. ๒๕๖๓ กับประกาศกระทรวงเกษตรฯ ในช่วงระยะเวลาปิด ๔ เดือน (๒๕๖๐) ผลการประเมินพบว่ามีผลสำเร็จของการดูแลรักษาพ่อแม่พันธุ์ ในวัยเจริญพันธุ์ของภาพรวมทั้งประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๑ และในช่วงระยะเวลาปิด ๓ เดือน เปรียบเทียบ ประกาศกรมประมงฯ ปีพ.ศ. ๒๕๖๓ กับ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๑ ผลการประเมินพบว่ามีผลสำเร็จของการดูแลรักษาพ่อแม่พันธุ์ในวัยเจริญพันธุ์ของภาพรวมทั้งประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ และ ๓.๘ ตามลำดับ และการประเมินประสิทธิภาพประกาศฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มพื้นที่ซึ่งมีช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ถึง วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ พบว่ามีผลสำเร็จของการดูแลรักษาพ่อแม่พันธุ์ในวัยเจริญพันธุ์ในภาพรวมเท่ากับ ร้อยละ ๗๖.๖ ส่วนใหญ่จะมีร้อยละความสำเร็จของการรักษาพ่อแม่ปลาที่สมบูรณ์เพศสูงในช่วงเวลาดังกล่าว กลุ่มพื้นที่ซึ่งมีช่วงระยะเวลาวันที่ ๑๖ มิถุนายน ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ พบว่ามีผลสำเร็จของการดูแลรักษาพ่อแม่พันธุ์ในวัยเจริญพันธุ์ในภาพรวมเท่ากับร้อยละ ๗๑.๖ ส่วนใหญ่จะมีร้อยละความสำเร็จของการรักษาพ่อแม่ปลาที่สมบูรณ์เพศสูงในช่วงเวลาดังกล่าว, กลุ่มพื้นที่ซึ่งมีช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ พบว่ามีผลสำเร็จของการดูแลรักษาพ่อแม่พันธุ์ในวัยเจริญพันธุ์ในภาพรวมเท่ากับ ร้อยละ ๖๗.๖ ส่วนใหญ่จะมีร้อยละความสำเร็จของการรักษาพ่อแม่ปลาที่สมบูรณ์เพศสูงในช่วงเวลาดังกล่าว และกลุ่มพื้นที่ซึ่งมีช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ พบว่ามีผลสำเร็จของการดูแลรักษาพ่อแม่พันธุ์ในวัยเจริญพันธุ์ในภาพรวมเท่ากับร้อยละ ๖๐.๓ ส่วนใหญ่มีร้อยละความสำเร็จของการรักษาพ่อแม่ปลาที่สมบูรณ์เพศสูงในช่วงเวลาดังกล่าว

จากข้อมูลอุทกวิทยาพ.ศ. ๒๕๖๑-๖๓ พบปริมาณน้ำฝนมีอิทธิพลต่อการกระตุ้นให้ปลาเริ่ม พัฒนาระบบสืบพันธุ์และผสมพันธุ์วางไข่ (ค่าเริ่มต้น ๑๐๐ มิลลิเมตรเป็นต้นไป ขึ้นกับตำแหน่งที่ตั้งและชนิดปลา) ข้อมูลเฉลี่ยปริมาณน้ำฝนและปริมาณน้ำท่าในภาพรวมเกือบทุกพื้นที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการ ระบบสืบพันธุ์ของพ่อแม่พันธุ์ สำหรับแนวทางในการจัดกลุ่มพื้นที่จังหวัดและช่วงเวลานั้นพิจารณาจากตำแหน่งที่ตั้ง ช่วงเวลาการรับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ, ปริมาณน้ำฝนที่กระตุ้นการตกไข่ และช่วงเวลาของแต่ละกลุ่มพื้นที่จังหวัด (ที่ตั้งในลุ่มน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนและล่าง และให้ความสำคัญ กับแหล่งผลิตผลทางการประมงที่สำคัญของประเทศ เช่น อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่) และผลจากการประเมิน ผลสำเร็จในการรักษาพ่อแม่ปลาที่สมบูรณ์เพศนำมาเป็นเกณฑ์ในแบ่งกลุ่มพื้นที่ออกเป็น ๓ กลุ่ม โดยมี กลุ่มพื้นที่จังหวัดดังนี้

๑) กลุ่มพื้นที่...

๑) กลุ่มพื้นที่ ๑ : กลุ่มจังหวัดพื้นที่ภาคเหนือ พื้นที่ลุ่มน้ำโขงและลุ่มน้ำสงคราม พื้นที่ภาคตะวันตก และพื้นที่ภาคใต้

๒) กลุ่มพื้นที่ ๒ : กลุ่มจังหวัดพื้นที่ภาคกลาง, พื้นที่ลุ่มน้ำชี, พื้นที่ลุ่มน้ำมูล และพื้นที่ภาคตะวันออก

๓) กลุ่มพื้นที่ ๓ : กลุ่มจังหวัดพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ทั้งนี้ กำหนดเวลาเริ่มประกาศการกำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำจืดมีไข่ฯ จากการคาดการณ์เวลาที่ปริมาณน้ำฝนมีค่าเกณฑ์เฉลี่ยปกติในช่วงฤดูฝนของประเทศไทยกำหนดตามประกาศของกรมอุตุนิยมวิทยาให้ทุกภาคยกเว้นภาคใต้เริ่มจากกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม และภาคใต้เริ่มจากกลางเดือนพฤษภาคมถึงธันวาคม ทั้งนี้ กรมอุตุนิยมวิทยาคาดการณ์ว่าประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระหว่างปรากฏการณ์เอลนีโญกับลานีญา ในช่วงกลางและปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน ประเทศไทยจะมีฝนเพิ่มมากขึ้นและต่อเนื่องเนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จะพัดปกคลุมทะเลอันดามัน และประเทศไทย โดยมีกำลังแรงเป็นระยะ ๆ ประกอบกับจะมีร่องมรสุมพาดผ่านประเทศไทยตอนบนเป็นระยะๆ ฤดูฝนของประเทศไทยปีนี้คาดว่าจะเริ่มต้นประมาณกลางสัปดาห์ที่สองของเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ ซึ่งจะเร็วกว่าปกติเล็กน้อย และจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม ๒๕๖๔ โดยปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝนปีนี้จะมีมากกว่าค่าปกติ และจะมากกว่าปีที่แล้ว

สำหรับแนวทางในการประกาศกรมประมงเรื่อง การกำหนดพื้นที่และระยะเวลาฤดูสัตว์น้ำจืดมีไข่ฯ จึงเสนอให้มีระยะเวลาสองปี (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ดังนี้

๑) กลุ่มพื้นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ถึงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมงในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ ตาก กำแพงเพชร พิษณุโลก สุโขทัย พิจิตร เลย อุตรธานี หนองคาย บึงกาฬ นครพนม สกลนคร กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล

๒) กลุ่มพื้นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมงในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร ยโสธร อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ ชัยนาท อุทัยธานี สิงห์บุรี ลพบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สุพรรณบุรี สระบุรี นครปฐม นนทบุรี กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด

๓) กลุ่มพื้นที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑ กันยายน ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ห้ามมิให้ผู้ใดทำการประมงในพื้นที่จังหวัดพัทลุง สงขลา ปัตตานี นราธิวาส และยะลา

ระยะเวลา ๒ ปี (๒๕๖๔-๒๕๖๕)
กลุ่มที่ ๑ : ๑ มิ.ย. - ๓๑ ส.ค.
กลุ่มที่ ๒ : ๑ มิ.ย. - ๓๑ ส.ค.
กลุ่มที่ ๓ : ๑ มิ.ย. - ๓๑ ส.ค.